

Vergaderjaar 2025–2026

28 973

Toekomst veehouderij

29 683

Dierziektebeleid

T¹

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 december 2025

Hierbij bied ik uw Kamer, mede namens de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN), het Gezondheidsraad advies «Gezondheidsrisico's rond veehouderijen 2025: deel II *Gezondheidsimpact van wonen nabij geitenhouderijen en mogelijkheden voor beperking gezondheidsrisico's*» aan met de bijbehorende technische toelichting. Dit tweede deeladvies is vandaag ook gepubliceerd op de website van de Gezondheidsraad.² Ik dank de Gezondheidsraad voor dit advies.

Eerder is uw Kamer geïnformeerd over het eerste deeladvies van de Gezondheidsraad over de gezondheidsrisico's rondom geitenhouderijen.³ Op basis van de beschikbare wetenschappelijke literatuur concludeerde de Raad in juli dat het verband tussen wonen in de nabijheid van geitenhouderijen en het risico op longontstekingen waarschijnlijk oorzakelijk is. Dat geeft volgens de Raad voldoende aanleiding om op basis van het voorzorgsbeginsel maatregelen te nemen om de gezondheidsrisico's voor omwonenden van geitenhouderijen te beperken.

In het tweede deeladvies heeft de Gezondheidsraad voor zover mogelijk antwoorden gegeven op complexere en meer gedetailleerde vragen omtrent de aard en ernst van de gezondheidseffecten en de mogelijke oorzaken. De Raad komt tot de conclusie dat het risico op longontsteking is verhoogd voor omwonenden binnen 500 meter (73%) en 1 kilometer (19%) van een geitenhouderij. De Raad komt op lagere schattingen van het aantal extra longontstekingen, ziekenhuisopnamen en sterfgevallen dat op landelijke schaal is toe te schrijven aan de aanwezigheid van geitenhouderijen dan eerder gecommuniceerd.⁴

¹ De letter T heeft alleen betrekking op 28 973.

² Gezondheidsrisico's rond veehouderijen 2025: deel II | Gezondheidsraad

³ Kamerstukken 2025D31906, 3 juli 2023

⁴ Kamerstukken 2024–2025, 28 973, nr. 259

De Raad geeft in zijn advies een aantal aanbevelingen voor mogelijke maatregelen die om een politiek-bestuurlijk besluit vragen. Volgens de Raad is het terugdringen van de blootstelling van omwonenden de meest aangewezen manier om het gezondheidsrisico van omwonenden van geitenhouderijen te beperken. Dit kan door het reduceren van emissies (van micro-organismen, fijnstof en endotoxinen), en een minimale afstand aan te houden tussen geitenhouderijen en kwetsbare bestemmingen. Daarbij adviseert de Raad om onderzoek te doen naar het effect van emissiereducerende maatregelen en dit effect te monitoren, omdat hierover weinig kennis beschikbaar is.

Ik neem dit advies en de gezondheidseffecten voor omwonenden serieus. Voor het bepalen van een vervolgaanpak ga ik de twee deeladviezen samen met de Minister van LVVN grondig bestuderen. U ontvangt onze inhoudelijke beleidsreactie zo snel mogelijk, uiterlijk in februari volgend jaar.

Op dit moment werkt de WUR aan een overzicht van (on-)mogelijkheden om emissie van bacteriën uit stallen te verminderen.⁵ Dit overzicht wordt verwacht in januari. Daarnaast heeft de geitensector zeer recent een sectorplan over deze problematiek gepubliceerd. Het onderzoek van de WUR en het initiatief uit de geitensector zullen wij meenemen bij de inhoudelijke reactie op het Gezondheidsraad advies.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J.A. Bruijn

⁵ Kamerstukken, 2024–2025, 28 973 nr. 268.